

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д-р ик.н. Иван Стойков

ОТНОСНО: конкурс за академичната длъжност „доцент“ по област на висше образование 3 „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Статистика и демография“, обявен от СА „Д. А. Ценов“ – Свищов, ДВ бр. № 27/27.03.2018 г.

Конкурсът е обявен с решение на факултет „Стопанска отчетност“, протокол № 11/14 май 2018 г. за нуждите на катедра „Математика и статистика“.

Кандидати за участие в конкурса

В конкурса участва единствен кандидат Маргарита Стефанова Шопова.

Основание за написване на становището

Заповед на ректора на СА „Д. А. Ценов“ – Свищов № 434 от 21 май 2018 г. за определяне състава на Научно жури по конкурса.

Персонална характеристика на кандидата

Маргарита Шопова е родена през 1962 г. Завършила е висше образование – степен „магистър“ в университет „Епископ Константин Преславски“ – гр. Шумен през 1984 г., където е придобила квалификация „математик – преподавател по математика“. През 1997 г. е завършила висше образование в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов, където е получила магистърска степен и квалификация „икономист – финансист“. През 2014 г. в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов е защитила докторска дисертация на тема „*Статистическо изследване на енергийното потребление на домакинствата в България*“ и е придобила образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Статистика и демография“ (диплома №2014020/07.10.2014). Трудовият стаж на Маргарита Шопова е в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов (над 32 години), където последователно е заемала длъжностите асистент (1986 – 1989 г.), старши асистент (1989 – 1992 г.) и главен асистент (от 1992 г.). Продължава да работи в академията. Ползва руски, немски и английски езици. Член е на Съюза на учените и на Съюза на математиците в България.

Учебно-преподавателска работа

Маргарита Шопова чете лекции и води упражнения по: Висша математика, Статистика, Статистически изследвания и прогнозиране на развитието, Статистически анализ на структури, Статистика на застраховането и осигуряването, Статистически

методи за анализ и прогнозиране, Международни икономически сравнения и Основи на статистиката. През учебната 2017 – 2018 г. е имала заетост 113 ч. лекции и 221 ч. упражнения, приравнени в упражнения 447 ч.

Оценка на научните изследвания и изследователската дейност

За участие в конкурса Маргарита Шопова е представила: една монография; три учебника, два от които са в съавторство; три студии, две в съавторство; три самостоятелни статии, две публикувани в чужбина; седемнадесет самостоятелни доклади на научни конференции, състояли се у нас и в чужбина; шест учебни помагала, две самостоятелни. В колективните трудове авторството на Маргарита Шопова е отграничено. Документирано е участието на Маргарита Шопова в разработването на четири научноизследователски проекти. В количествено отношение посочените публикации изразяват активна изследователска дейност. Почти всички публикации (без пособията по математика) са в областта на обявения конкурс.

По отношение на тематиката за публикациите е характерно значително тематично разнообразие. Общата ми оценка относно тематичната насоченост на научноизследователската дейност на Маргарита Шопова е, че обект и предмет на изследване са актуални процеси и проблеми. Това се потвърждава от монографичния труд „Статистически аспекти на информационното общество в България”. В него се отразяват съвременните тенденции в областта на цифровите технологии, телекомуникационните системи и компютърната техника за социалното и икономическото развитие. Статистическото изучаване на тези процеси благоприятства ускоряването на тяхното развитие, повишава тяхната ефективност. В монографията се характеризира информационното общество като обект на статистическо изследване, представят се подходящи статистически характеристики. Представени са методологични аспекти на статистическото изследване на информационното общество в Европа и у нас. Направен е статистически анализ на състоянието и развитието на различни аспекти на информационното общество в България, основан на индекса DESI (Digital Economy and Society Index). Трудът представя състоянието у нас в областта на информационното общество, установени са закономерности и са направени полезни препоръки.

В студиите, статиите и научните доклади вниманието е насочено към статистическо изучаване на социални процеси – сравнителен анализ на бедността в България,

съпоставено с Гърция и Румъния (4.1.), информационни аспекти на престъпността в България (2.1.). В отделни трудове се разглеждат въпроси с икономически характер като статистически контрол на качеството (2.3. и 4.11.), туризъм (3.2.), свободни икономически зони (3.3.), глобализация (4.17), готовност на България за членство в Европейския съюз (4.15). Най-често обект на изследване са различни проблеми на висшето образование, където се правят оценки и предложения за подобрене. В основата на тези изследвания са статистически инструментариум и методи за анализ. Направени са оценки и предложения, които имат приложна стойност.

Оценявам положително участието на кандидата в разработването на учебници и учебни помагала по статистика и математика. В учебника Статистически анализ на структури, написан самостоятелно от Маргарита Шопова, е направено полезно систематизиране на статистически методи и подходи за изучаване на структури и структурни различия.

Характеризиране на научните приноси

Като постижения на автора, оценени като научни приноси, съдържащи се в представените публикации считам:

1. Обосноваването на потребността от статистическо изучаване на развитието и прилагането на информационни технологии.
2. Систематизираното представяне на методологичните аспекти и средства за статистическо изучаване на развитието на информационното общество.
3. Статистическото изследване и анализ на условията и развитието на информационното общество и информационно комуникационните технологии в България и Европейския съюз.
4. Изследванията на конкретни процеси и проблеми на икономическото и социалното развитие в България.
5. Участието в написване на учебници и учебни пособия по статистика и математика.

Приемам справката за научните и научноприложните приноси, представена от автора.

Академична известност

Приложената справка за цитиранията, броят и широкият тематичен обхват на публикациите дават основание да се приеме, че резултатите от изследванията, представени с публикациите, имат известност.

Допуснати слабости, критични бележки, препоръки

Критичните ми оценки и препоръки към предстоящата изследователска работа на Маргарита Шопова, основани върху направения преглед, са:

1. Допуснато е доста голямо тематично разнообразие, което намалява възможността за по-задълбочено изучаване на разглежданите процеси. Препоръчвам в бъдещата си работа да насочи вниманието си върху процеси и проблеми, които представляват траен интерес за автора.
2. Чувства се известна затвореност на публикациите в рамките на академията. Препоръчвам на автора да се насочи към публикуване в издания на национално равнище.

Обобщена оценка

Кандидатът в конкурса Маргарита Шопова има добра теоретична подготовка в областта на статистиката, допълнена с математическа квалификация, участва активно с лекции и упражнения в преподавателската дейност на СА „Д. А. Ценов” – Свищов, автор е на значителен брой научни публикации, които са в областта на конкурса, и в които се съдържат съществени научни резултати. Това е основание да препоръчам на Научното жури да гласува за заемане от д-р Маргарита Шопова на академичната длъжност „доцент” по обявения конкурс.

София, 10. 07. 2018 г.

Подпис:

